

N Betalingsachterstanden - BVT A1
MH/SL-AvB/AS
943-2024

Brussel, 2 december 2024

ADVIES

over

**DE BETALINGSACHTERSTAND VAN DE FOD JUSTITIE
AAN DE BEËDIGDE VERTALERS/TOLKEN**

Op verzoek van de Beroepsvereniging Beëdigd Vertalers en Tolken (BBVT), waarbij de Belgische Kamer van Vertalers en Tolken (BKVT) -eveneens erkend bij de HRZKMO- zich heeft aangesloten, heeft het Bureau van de Hoge Raad op 2 december 2024 onderstaand advies uitgebracht over de betalingsachterstanden van de FOD Justitie.

CONTEXT

Op 29 oktober laatstleden heeft de FOD Justitie de beëdigde vertalers en tolken via een communiqué op de hoogte gebracht van vertragingen in de betaling van hun prestaties. Deze situatie geldt ook voor de andere deskundigen op wie het gerechtelijk apparaat beroep doet.

Een deel van de beëdigde vertalers en tolken loopt het risico om in een schuldensituatie of zelfs, in de meest kritieke gevallen, dichtbij een faillissementsaanvraag terecht te komen. De situatie wordt onhoudbaar voor de betrokken dienstverleners. De betalingsachterstanden vanwege de FOD Justitie schaden de arbeidsomstandigheden en veroorzaken op persoonlijk vlak dramatische situaties voor talrijke beroepsbeoefenaars uit de sector. Beëdigde vertalers en tolken zijn immers zelfstandigen die hoofzakelijk voor Justitie werken en die voor hun maandelijks inkomen dus afhankelijk zijn van de betalingen van de FOD Justitie. Het feit dat zij gedurende een periode van drie of vier maanden geen inkomsten ontvangen, heeft hoogst schadelijke gevolgen voor deze zelfstandigen. Zoals het spreekwoord zegt, "loon naar werken", het lijkt dan ook logisch dat de diensten die door deze beroepsbeoefenaars worden geboden effectief zo snel mogelijk worden betaald.

STANDPUNTEN

Het probleem van de laattijdige betaling van de beëdigde vertalers en tolken door de FOD Justitie is niet nieuw. In 2015 heeft de Hoge Raad een advies uitgebracht over deze betalingsachterstanden¹, dat toen betrekking had op alle beroepsbeoefenaars waarop in het kader van gerechtelijke procedures beroep wordt gedaan. Dit is een herhaald en terugkerend probleem, en een reële bron van bezorgdheid voor de beëdigde vertalers en tolken, beroepen van openbaar nut die nodig zijn voor de goede werking van een rechtsstaat.

Deze betalingsachterstanden vanwege een openbare werkgever zijn moeilijk aanvaardbaar, te meer omdat ze een groot aantal zelfstandigen en kmo's in ernstige moeilijkheden brengen. Op termijn vormen ze een reële bedreiging voor de aantrekkingskracht van deze beroepen². In een tijd waarin Justitie reeds met een tekort wordt geconfronteerd, zouden de vertalers en tolken, net als de andere deskundigen, zich simpelweg van Justitie kunnen afkeren en ervoor kunnen kiezen om voor betrouwbaardere klanten te werken, waar op tijd wordt betaald. Bij het chronische probleem van de betalingsachterstanden komt ook nog de kwestie van de herwaardering van de tarieven die door de FOD Justitie worden gehanteerd, die nog steeds actueel is.³

¹ Advies van 29 april 2015 over de betalingsachterstand bij de FOD Justitie.

² Advies van 11 oktober 2017 over de principes die moeten toegepast worden op de prestaties van de beëdigde vertalers/tolken.

³ Advies van 27 april 2016 over de vergoeding van de beëdigde vertalers en tolken en advies van 14 mei 2024 over de tarieven van de beëdigd vertalers en tolken.

Toen hij hierover werd bevraagd in de Commissie voor Justitie van de Kamer⁴, verklaarde minister P. Van Tigchelt dat interne herverdelingen de FOD Justitie zullen toelaten om tegen midden november en eventueel midden december over extra fondsen te beschikken. Opgemerkt dient te worden dat in een periode van lopende zaken alleen de techniek van herverdelingen kan worden gebruikt.

De Hoge Raad kan begrijpen dat een regering in lopende zaken over minder speelruimte beschikt, maar kan niet aanvaarden dat zelfstandige beroepsbeoefenaars met een taak van openbaar belang niet binnen de wettelijke termijnen een vergoeding voor hun prestaties kunnen ontvangen. De Hoge Raad vraagt dan ook met aandrang dat zo spoedig mogelijk het nodige wordt gedaan.

Geheel in ondergeschikte orde

In het geval dat deze extra fondsen niet beschikbaar zouden zijn of dat de huidige omstandigheden zouden verslechteren, suggereert de Hoge Raad drie voorlopige maatregelen die de zelfstandigen enig respijt zouden kunnen bieden:

- een automatisch uitstel van vier maanden voor de betalingen inzake de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de bedrijfsvoorheffing, zonder boetes of interesten;
- een automatisch uitstel van vier maanden voor de betaling van de btw, zonder boetes of interesten;
- een automatisch uitstel van vier maanden voor de betaling van de sociale bijdragen, zonder verhogingen en zonder gevolg op de voorzieningen.

BESLUIT

De Hoge Raad vraagt dat de FOD Justitie dringend het probleem aanpakt van de laattijdige betalingen van de beëdigde vertalers en tolken en van alle gerechtsdeskundigen.

⁴ Integraal verslag van de Commissie voor Justitie van woensdag 6 november 2024 (namiddag).